

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Schválené a připravované zákony

Schválené klíčové zákony

Novely a zákony schválené

- Zákon o veřejném zdravotním pojištění
- Zákony o zdravotních službách
- Zákon o zdravotnické záchranné službě
- Zákon o specifických zdravotních službách
- Zákon o povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta
- Zákon o nelékařských povoláních

Novela zákona o zdravotním pojištění – klíčové body

- **Definuje nárok pojištěnce**
- **Zavádí možnost legálního připlacení na zdravotní péči (ekonomicky náročnější varianta)**
- **Ruší poplatek za položku na recept, zavádí poplatek za recept, zvyšuje poplatek za den hospitalizace na 100 Kč**
- **Zavádí elektronické aukce na úhrady léčivých přípravků**
- **Redistribuce zůstatků na účtech zdravotních pojišťoven**
- **Vyřazuje z úhrady cenově dostupná léčiva dostupná i bez předpisu**

Zákon o zdravotních službách

- **Kodexový zákon – moderní medicína pro 21. století**
- **Zákon zavádí jasnou definici postupu lege artis**
- **Zákon zavádí povinnost přeregistrace**
- **Pacient musí být lékařem plně informován a poučen**
- **Pacient má právo zvolit si konkrétní zdravotnické zařízení**
- **Pacient má nárok přijmout či odmítnout zákrok, zavedení institutu „living will“**
- **Celý oddíl zákona je věnován stížnostem pacientů. Stížnosti musí být vyřešeny v časovém limitu, budou se jim věnovat nezávislé komise, za pochybení pokuty až do 1 000 000 Kč**

Zákon o zdravotnické záchranné službě a zákon o specifických zdravotních službách

Zákon o specifických zdravotních službách – obsahuje například

- asistovaná reprodukce
- sterilizace a kastrace
- psychochirurgické výkony
- změna pohlaví transsexuálních osob

Zákon o zdravotnické záchranné službě

- Zákon vyjmenovává činnosti zahrnuté pod Zdravotnickou záchrannou službu
- Časový limit nastaven tak, aby nebyl v praxi v odlehlejších částech ČR porušován
- Oprávnění výjezdových skupin vstupovat na cizí pozemky a budovy
- Mohou neposkytnout péči při bezprostředním ohrožení vlastního života nebo zdraví

Novely zákonů o vzdělávání zdravotnických pracovníků (95 a 96 / 2004)

„Malá novela“ zákona č. 95/2004 Sb., o povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

- změny v systému financování specializačního vzdělávání – dotační program rezidenční místa
- změny v rozsahu činnosti akreditačních komisí
- přenesení některých činností souvisejících se specializačním vzděláváním na pověřené organizace (lékařské fakulty)

„Malá novela“ zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských povoláních

- umožní vykonávat některé činnosti ještě před získáním specializované způsobilosti
- ruší se různá zaměření sanitáře
- je prodlouženo registrační období nelékařských zdravotnických pracovníků z 6 na 10 let

Schválené a připravované zákony

„Třetinu reformy zdravotnictví již máme za sebou, přibližně dvě třetiny nás ještě čekají...“

Leoš Heger, ministr zdravotnictví

Zákony a novely připravované

- Zákon o univerzitních nemocnicích
- Zákon o dlouhodobé péči
- Zákon o zdravotních pojišťovnách

Zákon o univerzitních nemocnicích

V současné době se diskutuje o podobě zákona o univerzitních nemocnicích

- cílem je zefektivnit správu nemocnic
- zainteresovat akademickou sféru na dobrém hospodaření nemocnic
- reflektovat duální funkci dnešních fakultních nemocnic – léčba a výuka

Zákon o univerzitních nemocnicích

- Zastřešující zákon pro fungování univerzitních nemocnic, poskytujících zdravotní služby a vzdělávání – seznam univerzitních nemocnic (UN) uveden přímo v zákoně (transformace stávajících fakultních nemocnic (FN))
- Právní forma UN: neziskový subjekt – právnická osoba svého druhu
- Základem pro fungování smlouva mezi UN a LF
- Odpovědný management a správní rada
- Ředitel jmenován správní radou

Zákon o univerzitních nemocnicích

- **Správní rada tvořena zástupci státu, vysokých škol, krajů a hlavním městem Prahy**
- **Převod majetku státu na UN**
- **Smluvní povinnost zdravotních pojišťoven**
- **Zprůhlednění pracovněprávních vztahů a úvazků**
- **Zrušení UN jen na základě zákona**

Zákon o dlouhodobé péči

- Dlouhodobá péče představuje široké spektrum kombinovaných zdravotních a sociálních služeb, které potřebují osoby závislé na cizí pomoci
- Odhad počtu klientů – 150 000 osob
- Odhad stávajících veřejných nákladů – 30 mld. Kč ročně
- MZČR a MPSV společně navrhují jasné vymezení dlouhodobé péče od ostatní zdravotnické a ostatní sociální problematiky

Zákon o dlouhodobé péči

Stejně nemocní lidé se pohybují mezi třemi sektory s různě dostupnými a kvalitními službami. Jsou

- v domácnostech
- v pobytových sociálních zařízeních
- v lůžkových zdravotnických zařízeních

Dnes nefungují sociální služby ve zdravotnických zařízeních a naopak ošetrovatelská péče v zařízeních sociálních

Navrhované řešení

Posílení terénních služeb a domácí péče

- posouzení potřeb a poskytnutí odpovídající kombinace ošetrovatelských a pečovatelských služeb
- úpravy kompetencí a vzdělávání nelékařských pracovníků a sociálních pracovníků
- jednotné stanovení požadavků a standardů kvality v pobytových zařízeních

Zákon o dlouhodobé péči

Zákonlepší se dostupnost potřebných služeb

- zdravotních i sociálních

Povede k nárůstu zaměstnanosti v této oblasti

- není třeba know-how, přitom časově náročné

K poklesu negativních důsledků péče o členy vlastní rodiny

- lepší efektivitu pracovní síly a podmínky pečujících

Vyjasní se role a postavení aktérů

- kdo za co platí a za co má zodpovědnost, kompetence

Zákon nebude vyžadovat další finanční prostředky

- nová úprava zavede pořádek do dosud nejednotně řešených oblastí a v důsledku toho povede k efektivnějšímu hospodaření se stávajícími zdroji

Zákon o zdravotních pojišťovnách

- jeden zákon, nikoliv dva = zrušení zákonů o VZP a o oborových ZP a nahrazení společným zákonem = sjednocení podmínek fungování
- založení zákonem, přísná pravidla fungování a vykazování splňující nároky v oblasti corporate governance běžné v západním světě
- povinná neziskovost zdravotních pojišťoven
- posílení role managementu a správních rad + právní odpovědnost, ručení majetkem
- správní rady (zachování parity zaměstnavatelé, odbory, stát)
- odpovědnost za tvorbu a kultivaci zdravotní sítě ZZ
- Se zákonem spojená novela zákona o zdravotním pojištění – pojištěnec by měl být pozitivně motivován, aby se staral o své zdraví a dodržoval preventivní a léčebné postupy

Zákon o zdravotních pojišťovnách

Povinnosti

- posílení nároku rozsahu zdravotní péče, časové a místní dostupnosti zdravotní péče
- tvorba a kultivace zdravotní sítě, odpovědnost za stav zdravotní sítě, ochrana pacientů
- vyšší odpovědnost pojišťoven za síť, zároveň jejich respekt k právům poskytovatelů

Práva

- zdravotní pojišťovny soutěží služby zdravotnických zařízení, léky i zdravotní prostředky
- možnost uplatnění sankcí na základě kontroly části poskytnuté zdravotní péče
- výlučná možnost zakládání dceřiných akciových společností pro zdravotní připojištění

Zákon o zdravotních pojišťovnách

Dohled – MZ ČR (MF ČR)

- rozšíření množství údajů, které budou ZP dokládat (např. ve výročních zprávách)

Vznik Servisní organizace zdravotního pojištění

- stejné podmínky a pravidla pro všechny pojišťovny
- sledování kvality a hodnocení dostupnosti zdravotní péče
- správa registru plátců, poskytovatelů, pojištěnců, pojišťoven
- centrum klasifikačních systémů, metodik, číselníků, centrum kapitace apod.
- kancelář zdravotních pojišťoven – zajištění společných činností

Racionalizace sítě zdravotnických zařízení

- Česká republika má ve srovnání zemí OECD jeden z největších počtů akutních lůžek na osobu – konkrétně 5,2 akutního lůžka
- Průměrný počet akutních lůžek na osobu je při tom ve většině západních zemí výrazně nižší než 4,0, průměr OECD je 3,8
- Naproti tomu je v České republice využití lůžek jedno z nejnižších ve srovnání s dalšími vyspělými zeměmi
- Obložnost je přibližně 72 %, přičemž většina západních zemí je blíže 80 %, v případě těch nejlepších dokonce více než 80 %
- S provozováním lůžkového zařízení jsou spojeny nemalé fixní náklady, proto je potřeba strukturu redukovat a racionalizovat směrem k plnému využití s rozumnou rezervou pro případ epidemií

Racionalizace sítě zdravotnických zařízení

Racionalizace lůžkového fondu se děje na několika frontách

▪ Společné memorandum Ministerstva zdravotnictví, zdravotních pojišťoven a krajů

- Primárně dohoda zřizovatelů poskytovatelů péče o redukcí lůžkového fondu a posílení lůžek následné péče
- Podpořeno pojišťovnami, které se zavázaly spolupracovat jakožto plátcí a podpořit svou politikou celý proces
- Lůžková oddělení budou systematicky redukována či naopak posilována směrem k maximálnímu využití a zároveň maximální místní dostupnosti pro pacienty

Racionalizace sítě zdravotnických zařízení

- Společné memorandum zdravotních pojišťoven
  - K 1.1.2013 vyprší rámcové smlouvy
  - Pojišťovny situaci využijí k racionalizaci sítě, během roku 2012 budou probíhat jednání se zdravotnickými zařízeními
  - Memorandum **není** automatickým rušením smluv
  - Memorandum naopak je zrovnoprávněním smluvních stran
  - Cílem není znejistit poskytovatele zdravotní péče
  - První fáze změn bude probíhat uvnitř jednotlivých krajů

Racionalizace sítě zdravotnických zařízení

Příkaz Ministerstva zdravotnictví přímo řízeným nemocnicím

- Nemocnice přímo řízené ministerstvem zdravotnictví budou tlačeny k vyšší efektivitě direktivně
- Ministerstvo zdravotnictví hodlá systematicky zredukovat lůžkový fond v těchto zařízeních v objemu 1 500 lůžek
- Fakultní nemocnice a specializované ústavy by měly zajišťovat superspecializovanou centrovou zdravotní péči

Racionalizace sítě zdravotnických zařízení

Dlouhodobá racionalizace lůžkové péče se bude opírat o zavádění metodiky DRG

- DRG zaručí efektivnější rozložení zdrojů v systému a odhalí špatně hospodařící nemocnice
- Pojišťovny budou schopny odhalit neefektivní protahování pobytu pacientů na lůžku
- Pacienti sami určí, o které nemocnice mají zájem a o které ne – síť bude racionalizována podle toho, do kterých nemocnic pacienti s příslušnými onemocněními docházejí
- Očekáváme přesun částí péče z lůžkového fondu do ambulantního sektoru

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

